

Editorial

Începutul Evangheliei lui Iisus Hristos

Sfântul Apostol și Evanghelist Marcu numește lucrarea pregătitoare a Sfântului Ioan Botezătorul ca fiind „începutul Evangheliei”. Cuvântul „Evanghelie”, care înseamnă „Veste bună” s-a folosit foarte des când era vorba pentru a defini mântuirea realizată prin Iisus Hristos. Abia la începutul secolului al II-lea, au început să fie numite „Evanghelii” cele patru scrieri sfinte care stau la începutul Noului Testament. Noi putem înțelege astfel că deși sunt patru scrieri care poartă acest nume, aceasta nu infirmă adevărul unicității Evangheliei lui Iisus Hristos.

După sensul larg al cuvântului, putem considera și celelalte scrieri ale Noului Testament ca fiind „Evanghelii”, căci și ele cuprind „Vestea cea bună” despre Hristos și mântuirea prin El. Prin Evanghelii, Mântuitorul Hristos dă mărturie despre Sine, sau Hristos Se tâlcuiește pe Sine Însuși. Autorii (Matei, Marcu, Luca și Ioan) nu fac altceva, decât să consemneze, insuflați fiind de Duhul Sfânt, mărturia pe care Hristos Însuși o dă despre Sine, atât prin Cuvintele Sale, cât și prin lucrările Sale minunate și dumnezeiești. În oricare sens am privi cuvântul „Evanghelie”, ea mărturisește că Iisus Hristos este „Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat”. Tocmai acesta este scopul Evangheliei, scopul pentru care s-au scris, ca prin ele să ajungem la adevărata credință în Hristos-Dumnezeu.

Sfântul Ioan Evanghelistul spune: „Iar

acestea s-au scris ca să credeți că Iisus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu și crezând, să aveți viață în numele Lui (Ioan 20, 31). Toți oamenii sfinți au dat mărturie curată despre Hristos. Au făcut-o, încă cu multă vreme înainte de întruparea Sa, sfinții profeți ai Vechiului Testament. Inspirați de Duhul Sfânt, ei au prevestit multe adevăruri despre Persoana și despre lucrarea Mântuitorului așteptat. Prin profețiile lor mesianice, ei au anticipat Evanghelia. De aceea, de pildă, datorită mulțimii și exactității, mărturiile Sale despre Hristos, profetul Isaia, care a trăit cu mult înainte de „plinirea vremii” (Gal.4,4) a fost numit „evanghelistul Vechiului Testament”.

Dacă profeții vechi au vestit cu toții că Mesia va veni, Ioan Botezătorul, ultimul și cel mai mare dintre profeții precreștini este cel care vestește că Mesia a venit. Dacă „cei vechi” „au murit întru credință, fără să apuce făgăduințele, ci văzându-le de de-

(continuare în pagina 4)

Anul Nou

Se duse Anul Vechi, cu bune și cu rele,
Se risipește tainic într-un colb de stele.
Și iată, se ivește din ceruri Anul Nou,
Trimis de Domnul Slavei, Preabunul Dumnezeu.

A încărcat în care belșug și voie bună,
De-om fi curați la suflet, la minte și-mpreună
Ne vom uni în rugă, că-n rugă se smeresc
Preabinecuvântații fii ai Tatălui Ceresc.

A pus apoi cu grijă atâta sănătate
Cât ruga către Tatăl tot Cerul îl străbate.
Și toate cele bune vor merge spre-mplinire,
Dar cere ca simbrile doar jertfă de iubire.

La tot ce ni se întâmplă de la un timp încoace,
Cerându-l lui Iisus dumnezeiasca pace,
Sfârșirăm Anul Vechi, uneori mai greu,
Și-ncepem Noul An cu Bunul Dumnezeu!

Radu Arbore,

(31. 12. 2022, Târgu Jiu)

Cuprins

Pocăința	p. 3
Poezie creștină	p. 4
Când suntem cu toții semeni	p. 6
Stropi din peniță	p. 7
Zaheu vameșul	p. 7
Nașterea Domnului, bucuria îngerilor și a oamenilor ...	p. 9
Duminica femeii cananeence: o introducere	p. 10
Traduceri	p. 12

Începutul Evangheliei lui Iisus Hristos

(urmare din pagina 3)

parte și iubindu-le cu dor" (Evrei 11,13), Sfântul Ioan Botezătorul vede de aproape făgăduințe împlinite prin venirea lui Iisus Hristos. Tocmai aceasta este misiunea lui: să vestească pe Mesia Care a venit.

De aceea Sfântul Evanghelist Marcu spune că activitatea Sfântului Ioan Botezătorul este „începutul Evangheliei lui Iisus Hristos”. El are o misiune măreață și unică. Misiunea Botezătorului este ea însăși prevestită de profeți. Maleahi 3, 1 vorbește despre „îngerul” ce va fi trimis înaintea „feței Domnului” și Isaia 40, 3 vorbește despre „glasul celui ce strigă în pustie”. Biserica și harul Sfântului Duh prezent în ea sunt rodul lucrării de mântuire săvârșită de Domnul Hristos prin Jertfa de pe Cruce.

Deoarece misiunea Sfântului Ioan Botezătorul este unică, Mântuitorul Însuși îl numește „cel mai mare născut din femeie” (Mt. 11,11) dar imediat spune: „totuși

cel mai mic în Împărăția Cerurilor este mai mare decât el”. Adică, orice creștin are un dar și o misiune mai mari decât ale lui Ioan Botezătorul. Și aceasta o spune deoarece Ioan, săvârșitor al botezului cu apă, n-a avut parte de botezul cu Duhul Sânt căci „încă nu era dat Duhul „ (Ioan 7, 39). Pe când noi creștinii suntem „unși” cu Duhul Sfânt și Ioan Botezătorul a ajuns la „începutul Evangheliei”, noi participăm la „plinirea” și „desăvârșirea” Evangheliei.

Dacă așa stau lucrurile, dacă atât de mare este harul de care ne-am învrednicit, cum se cuvine oare să stăm noi în fața lui Dumnezeu? Cu frică și cutremur s-a pregătit Sfântul Ioan Botezătorul vestind pe Mielul lui Dumnezeu și fiind vrednic de chemare „și-a răstignit trupul cu patimile și poftele sale” (Gal. 5, 24). El s-a apropiat de Hristos cu trup și patimi răstignite, cu atât mai mult noi care ne dorim să fim între „cei mai mici”. De suntem pregătiți pentru chemare, acum la început de An nou, să fim cu luare aminte și cu înfiorare să punem la inimă îndemnul Apostolului: „Noaptea e pe sfârșite, ziua este aproape. Să lepădăm, dar, lucrurile întunericului și să ne îmbrăcăm în armele luminii” (Rom. 13, 12). Amin!

Pr. Marius-Olivian Tănăsie

(predică la Duminica dinaintea Botezului Domnului,

Sf. Ev. Marcu 1, 1-8, 1 ianuarie)

Sursă foto: Sf. Evanghelie

Fondator: Prof. Mihai-Ionuț Coană

Telefon: 0770/271.435 E-mail: mihai.coana@hotmail.com

Editor: S.C. GENERAL MEDIATECH S.R.L.

ISSN: 2734-7206; ISSN-L: 2734-7206; ISSN online: 2734-7214

Redacția:

- Prof. Mihai-Ionuț Coană
- Pr. Marius-Olivian Tănăsie
- Pr. Prof. Gheorghe Ionașcu
- Pr. Prof. Anghel-Nicolae Păunescu
- Prof. Ionuț-Cătălin I. Popescu
- Dumitra Groza – corectură
- Monica și Radu Buțu
- Mihai Șomănescu
- Tiberiu Grigoriu – DTP

Redacția are dreptul luării deciziei de publicare și stabilirii datei și formei de apariție, integrale sau parțiale, după caz, a materialelor primite spre publicare.

Responsabilitatea pentru textele publicate revine în exclusivitate autorilor. De asemenea, trebuie respectată legea dreptului de autor. (Legea 8/1996)

Revista este disponibilă și pe site-ul: www.caleaortodoxa.com

Tipar: Tipografia Universității „Constantin Brâncuși”,
telefon 0253/214.307, int. 415

Pocăința!

*„De atunci a început Iisus să propovăduiască și să spună: Pocăiți-vă, că s-a apropiat Împărăția Cerurilor!”
(Mt. 4, 17)*

Spiritualitatea ortodoxă prezintă pocăința sub cele două aspecte, căința pentru păcatele trecute și al doilea evitarea, prin înfrânare a păcatelor viitoare. Sf. Isaac Sirul o numește a doua renaștere, prima fiind Botezul și spune că se naște în inimă din credință și din frica de Dumnezeu. După Sf. Ioan Scărarul, Pocăința este înnoirea Botezului și curățirea conștiinței. Sfinții Părinți, când vorbesc de Pocăință, vorbesc de Pocăința ca Taină și de Pocăința ca lucrare permanentă în sufletul credinciosului.

Pocăința permanentă este necesară datorită faptului că omul niciodată nu poate să realizeze o biruință ireproșabilă asupra unei ispite, ci biruința se realizează numai în parte, de aceea regretul trebuie să ne însoțească statornic și să constituie un îndemn pentru o și mai mare încordare a lucrării noastre virtuale.

Pentru Sf. Marcu Ascutul, pocăința constă în:

- Rugăciunea neîntreruptă;
- Paza gândurilor (observarea gândurilor și alungarea celor rele);
- Răbdarea necazurilor.

Sf. Isaac Sirul spune: „Dacă toți suntem păcătoși, și nimeni nu e deasupra ispitelor, niciuna dintre virtuți nu e mai înaltă ca pocăința”. Lucrul ei nu se poate sfârși niciodată.

Însă două sunt metodele pe care diavolul le întrebunează împotriva oamenilor, deznădejdea și mândria. Prima nu-i permite omului să se ridice după ce a greșit și a căzut, iar a doua îl doboară pe om după ce s-a ridicat. Diavolul nu se bucură de nimic mai mult decât de omul căzut în deznădejde, pentru că deznădejdea îl aruncă pe om dintr-o prăpastie în alta, fiecare mai rea decât precedentă. Deznădejdea îl face pe om mai întâi să se îndoiască de scopul lui, apoi de însemnătatea tuturor celor din jurul lui, apoi de propria lui viață, iar de aici înainte, făcându-l să creadă că nimic nu are sens și că toată strădania și toată osteneala sunt pentru nimic, îl face să se simtă din ce în ce mai împovărat, până când ajunge la disperare, și îl duce la disperare până într-atât, încât omul să nu mai vadă nicio scăpare din starea în care se află. Mândria, în mod paradoxal, nu îl ridică, ci îl doboară

pe om tot în prăpastia deznădejdiei, pentru că ridicându-l de la o iluzie la alta, dându-i senzația de aparentă superioritate față de ceilalți, îl părăsește pe om în vârful autosuficienței sale. Aici se găsește omul, singur și lipsit de sens, iar de aici cade și el în prăpastia deznădejdiei.

Într-o astfel de lume, în care toți se îndreaptă spre pierderea scopului mai devreme sau mai târziu, intervine Dumnezeu prin cuvintele salvatoare: Pocăiți-vă, că s-a apropiat Împărăția cerurilor! Suntem puși în fața adevăratului scop al existenței noastre scurte și firave. Nu numai atât, dar ni se dă și atitudinea care ne ferește de cadere, pocăința.

Pocăința este cea care îl ridică pe cel ce a căzut în

păcat și îl întărește să nu se mai împiedice din nou de aceleași păcate, sau de altele. Pocăința îl ajută pe cel ce e în picioare să nu cadă în vreun păcat și să se murdărească. Pocăința este inima vieții duhovnicești. Fără pocăință nu putem scăpa de deznădejde. Dumnezeu a îngăduit ca omul contemporan să cunoască deznădejdea mai mult decât toate generațiile care au trăit până acum pentru a-și aminti că el nu este numai trup, ci și suflet, și că dacă sufletul este împovărat, apăsător, chinat de păcatele sale, atunci și trupul slăbește, dispare voința, apar bolile, își face loc tristețea și omul devine neputincios, deși trupul său nu suferă de nimic.

Sf. Ioan Gură de Aur încheie cuvântul său amintind de îndemnul Prorocului și Împăratului David, spunând: „Astăzi, de veți auzi glasul Lui, să nu vă învărtoșiți inimile voastre, ca în timpul răzvrătirii” (Ps. 94, 8-9; Evrei

3,7-8). Atâta vreme cât se spune „astăzi”, să nu deznădăduim, ci să avem bune nădejdi în Stăpânul nostru, gândindu-ne la noianul bunătății Lui. Să scuturăm de pe noi orice cuget rău; să începem să facem fapte bune cu multă râvnă și nădejde; să arătăm covârșitoare pocăință, ca, lăsând aici pe pământ toate păcatele, să putem sta cu îndrăznire înaintea scaunului de judecată al lui Hristos și (să putem) dobândi împărăția cerurilor, pe care, facă Dumnezeu ca noi toți să o dobândim, cu harul și iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, cu Care Tatălui, împreună cu Sfântul Duh, slavă, putere, cinste, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

Pr. Prof. Gheorghe Ionașcu

(predică la Duminica după Botezul Domnului, Sf. Ev. Matei 4, 12-17, Începutul propovăduirii Domnului, 8 ianuarie)

Sursă foto: Sf. Evanghelie

Sfinții Mucenici Ermil și Stratonice (13 ianuarie)

Dintre cele zece serii de persecuții
Împotriva creștinilor (64-249),
Cele mai sângeroase execuții
S-au produs pe timpul împăraților:

Deciu (249-251), Dioclețian și Maximian
(284-305) și a lui Licinius (308-324), zbiri,
Care au umplut cerul cu sfinți
Și-au scaldat pământul cu sânge de martiri.

Peste zece milioane de mucenici
S-au jertfit pentru Domnul Hristos:
Ostași, dregători, clerici și cetățeni,
Care au trăit, și și-au dat viața, cu folos.

Ca sfinți mărturisitori
Ai credinței adevărate,
Au răbdat cu bărbăție, chinuri,
Bătăi și torturi nenumărate.

Fără frică au propovăduit
Pe Dumnezeu adevărat,
Iar pe idolii cei nesimțitori
I-au batjocorit și denigrat.

Sfinții Ermil și Stratonice,
În vremea lui Liciniu au trăit
Și pentru dreapta credință,
Viața, ca martiri și-au sfârșit.

Împăratul roman de Apus (Liciniu),
Cel ce mai înainte, și el, a semnat
„Edictul de toleranță de la Milan”(313)
Pe care Sf. Împărat Constantin I-a dat,

Dar în scurt timp, Liciniu a lansat
Un nou val de persecuții anticreștine,
Că pe Domnul Iisus L-a negat
Și mulți s-au închinat la entități păgâne.

Împotriva creștinilor s-a înverșunat
Dând poruncă împărătească
Și pe cetățeni i-a mobilizat,
Ca, pe creștini, să îi prigonească.

Ba mai mult, cei ce se vor remarca
În urmărirea și prinderea creștinilor,
Să fie răsplătiți cu mare cinste
În fața tuturor oamenilor.

Astfel, să-i prindă, toți se sârguiau,
Că, plăcând păgânului împărat,
Pentru o cinste trecătoare,
Mulți, de mântuire s-au lepădat.

De Liciniu, împăratul necredincios,
Un om păgân s-a apropiat,
Și, pe diaconul Ermil,
Că este creștin l-a turnat.

„Este aici un creștin, Ermil,
Care slujește lui Hristos
Și are rânduiala de diacon,
Nefiindu-ne nouă de folos.

El îi defăimează pe zeii noștri,
Iar pe tine te nesocotește,
Că pe sfinți și pe Hristos,
Cu multă evlavie îi cinstește”.

Supărat foc, păgânul împărat
A dat ordin, ca pe Ermil să-l prindă.
Înștiințat fiind, Ermil s-a bucurat,
Nelăsând frica să-l cuprindă.

L-au bătut pe Ermil peste obraz
Cu unelte de aramă pregătite,
Special, ca persoanele condamnate,
Să fie cât mai rău chinuite.

Ca și cum nu ar fi simțit durerea,
Sfântul Ermil se comporta
Și cu toată îndrăzneala
Pe împărat, cu asprime, îl certa:

„Vei cunoaște mâna lui Dumnezeu
Pentru că pe zei îi cinstești,
Căci, lăsând pe A-Toate-Ziditorul,
Tu pe creștini îi pedepsești

Când ostașii împărătești l-au însoțit,
Ermil s-a umplut de bucurie,
Ca și când, de ei, ar fi fost cinstit,
Și se sârguia să meargă cu veselie.

Înainte necreștinului împărat
Cu multă îndrăzneală a vorbit,
Cu cutezanță L-a laudat
Pe Hristos-Dumnezeu cel preamărit.

A recunoscut cu bucurie,
Că slujește lui Dumnezeu
Ca diacon în Biserica cea vie
Și că acesta este serviciul său.

Împăratul îl invită, tot ca diacon,
Să le slujească și idolilor săi,
La care, Sfântul Ermil și mai tare,
L-a denigrat pe idolii cei răi.

„Sunt lemne și pietre surde și mute,
Idolii cei neputincioși” i-a precizat,
Dar împăratul păgân, fără s-asculte,
La chinuri mari l-a condamnat.

Și îi silești și pe cei ce cred,
Să renunțe la mântuire
Și să se închine la idoli,
Spre a ta și spre a lor piere.”

Crudul împărat a poruncit
Să fie iarăși întemnițat,
Dar Sfântul Ermil, smerit,
Mereu, Domnului l-a cântat.

„Domnul îmi este ajutor,
Și nu mă voi teme de ce-mi va face
Mie omul” și, parcă, biruitor,
Durerea-n bucurie o preface.

Domnul a trimis un înger de sus
Spre a-l mângâia și întări:
„Ermile, îndrăznește și nu tăcea
Că pe dușman îl vei birui”.

Dus iarăși în fața crudului împărat,
Cu unghii de fier trupul i-au strunjit
(Sfâșiat), dar cu tărie a răbdat
Și pe Domnul Hristos a preamărit.

Văzându-i credința de nesupus
Și refuzând a zeilor închinare,
A fost întins de 6 ostași, cu fața-n sus
Și l-au bătut fără cruțare,

Ba i-au spart și pântecele,
Dar el răbda și se ruga, și-atunci auzi:
„Amin, Amin! Zic ție, Ermile,
Că după trei zile te vei izbăvi”.

Chinuitorii s-au cutremurat
Și frică mare i-a cuprins, rău,
Chiar și pe crudul împărat,
Văzând puterea lui Dumnezeu.

Toate chinurile a răbdat,
Cu atât de multă stăpânire:
Idolilor nu s-a închinat
Și i-a refuzat cu îndrăznire.

Era străjer în vremea aceea,
Stratonic, creștin și prieten al său,
Și neputându-se stăpâni,
A plâns cu multă părere de rău

Și i-a îngrijit cu răbdare,
Ca un prieten adevărat,
Rănile cele îngrozitoare,
Încât Stratonic, de gol s-a dat.

Se bucura de îndrăzneala
Și statornicia prietenului său,
De răbdarea și puterea
Pe care i-a dat-o Dumnezeu

Și suferea alături de Ermil,
Iar când a fost și el întrebat,
A recunoscut că este creștin

Și-a mărturisit pe Dumnezeu adevărat.
Stratonic, nevrând a minți,
Fiind ucenic al adevărului,
Văzând că acum venise vremea,
I s-a împotrivit împăratului.

Pe idoli, cu curaj i-a defăimat,
Ca pe niște neînsuflețiți,
Pe închinători i-a detestat
Ca pe niște nebuni și smintiți.

Îl încuraja pe ascultători,
Ca numai pe Unul Dumnezeu
Să Îl preamărească, să Îl Se închine
Și să Îl cinstească mereu.

Îl îndemna cu stăruință,
Să renunțe la închinarea cea rea,
Să se întoarcă spre adevărata credință,
Ca să poată câștiga mântuirea.

Păgânii prezenți erau cu toții intrigați,
Că un străjer este creștin
Și nu se supune împăratului,
Acestui inconștient tiran păgân.

Torturat, bătut și umilit,
Credința adevărată și-a păstrat;
Întins pe jos și chinuit
Privirea spre Sfântul Ermil și-a ridicat,

Cerându-i să se roage pentru el,
Ca Domnul Iisus să-l întărească
Să poată răbda cu stoicism
Și pe chinuitori să-i biruiască.

Îl îndemna și pe ceilalți,
Să se închine lui Dumnezeu
Cel adevărat și să renunțe
La închinarea la cel rău.

I-au aruncat din nou în temniță
Crezând că se vor răzgândi,
Dar cei doi prieteni creștini,
Se rugau spre a se întări.

„Alergarea ați săvârșit,
Credința dreaptă ați păzit,
Iar cununa dreptății ce ați câștigat,
Acum vouă vi s-a pregătit”.

Întrebați din nou de împărat,
Dacă cumva s-au răzgândit,
Ei închinarea la idoli au refuzat,
Și-astfel, la moarte i-au osândit.

L-au spânzurat pe Sfântul Stratonic
Pe un lemn și trupul i-au străpuns
Cu cuțitele, dar n-au putut cu nimic,
Să-l facă să fie slugilor împăratului supus,

Că la credința adevărată nu a renunțat,
Iar idolilor nicicum nu s-a închinat,
Oricât de cumplite au fost chinurile
Și cu multă încredere s-a rugat:

„Fii mie ajutor, Dumnezeule,
Mântuitorul meu” și, răbda smerit.
„Nu te teme, căci cu tine sunt
Eu, Dumnezeul tău”, un glas blând a auzit.

Au fost condamnați la înecare,
Dar și așa ei cântau cu veselie:
„Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu
Și pe pământ pace....”, și, cu bucurie,

Împreună se rugau: „Ajută-ne, Doamne,
Pentru mărirea numelui Tău Celui sfânt”
Și ostașii i-au așezat în mreje
Întinși fiind, jos, pe pământ.

I-au aruncat apoi în Istru (Dunăre)
Și-n mâinile Domnului, sufletul și-au dat,
Că fiind prinși în acele mreje,
În apele adânci s-au înecat. (13ian. 314)

Pe malul Dunării, la câteva stadii,
După trei zile au fost găsiți,
Departate de Singhidon (Belgrad)
Și de creștini au fost pescuiți.

I-au pus în același mormânt,
Fiind creștini și prieteni adevărați;
Creștinii s-au bucurat văzând,
Că de Domnul au fost binecuvântați

Și și-au păstrat curajul și credința
Oricât au fost de mult torturați,
Ei s-au rugat cu toată ființa
Și au rămas în credință nestrămutați.

I-au pus împreună în mormânt,
Ca fiind mărturisitori al lui Hristos
Și-n temniță împreună răbdând,
Au suferit bății și chinuri, cu folos.

Ei credința creștină ne-au învățat,
„Să nu ne temem de cei ceucid trupul
Pentru că sufletul nu-l pot ucid”(Matei 10, 27),
Important e să ne salvăm sufletul!

Sfinții Ermil și Stratonic
Mucenicia și-au câștigat
Împreună, pe 13 ianuarie 314,
Când la Domnul Hristos au plecat.

Cununile nescricăciunii au dobândit
Pentru dragostea nemăsurată
Către Domnul Hristos, pe Care L-au iubit
Și-au ales credința cea adevărată.

Pe chinuitori i-au învins
Cu puterea dată de Dumnezeu,
Pentru credința lor de nepătruns,
Au zdrobit puterea celui rău.

Viața și patimile lor se păstrează
În forma redactată
De Sf. Simeon Metafrastul (sec. IX)
Și-apoi și de alte surse preluată.

Cu ale lor sfinte rugăciuni nădăjduim,
Că și noi vom urma exemplul lor,
Dorind din suflet să ne mântuim
Cerând și Sfinților Mucenici ajutor!

Pe 13 ianuarie, în fiecare an,
Cu bucurie noi îi prăznuim,
Că ne-au fost exemple de urmat
Și noi, ortodocșii, mereu îi vom cinsti.

Îl slăvim pe Bunul Dumnezeu
Pentru grija Sa părintească,
De-a ne trimite modele mereu;
Vrând ca pe toți să se mântuiască.

Dumitra Groza

(13 ianuarie 2023)

Sursă foto: ziarullumina.ro

Când suntem cu toții semeni

Cuvintele Sfântului Apostol Pavel din **Epistola către Galateni (III, 27-28)**: *câți în Hristos v-ați botezat, în Hristos v-ați îmbrăcat; nu mai este iudeu, nici elin; nu mai este nici rob, nici liber; nu mai este parte bărbătească și parte femeiască, pentru că voi toți una sunteți în Hristos Iisus*, ne sunt temei de credință pentru noi, oamenii, că suntem fii ai Aceluiași Părinte Ceresc, ai Celui Care ră-sare soarele Său peste cei buni și peste cei răi și plouă peste cei drepti și peste cei nedrepti (**Matei V, 45**), dar Care ne iubește pe toți deopotrivă.

În **Duminica celor zece leproși (Luca XVII, 12-19)** aflăm de vindecarea în chip minunat a unui număr de zece oameni suferinzi de lepră. În Vechiul Testament se vorbește despre o singură vindecare de lepră: a lui Neeman, cel care este pus să se scalde în Iordan, și, ieșind din apă, bucele, petele albe ale leprei, se îndepărtează de la el, minunea vindecării de lepră fiind dublată și de minunea regenerării trupului lui Neeman – *i s-a înnoit trupul ca trupul unui copil mic și s-a curățit (IV Regi V, 14)*. Ni se atra-

ge atenția, așa-dar, că Iordanul cel nou, sfințit prin prezența lui Hristos, vindecă lepra sufletului și că, în cele din urmă, Taina Sfântului Botez, Iordanul care umple marginile pământului, la aceasta ne cheamă: la ridicarea leprei de pe noi, a leprei

din noi și a leprei dimprejurul nostru (**Nicușor Beldiman**). De aceea, Biserica a rânduit ca această minune să fie amintită în apropierea Botezului Domnului.

Sfântul Evanghelist Luca ne spune că intrând într-un sat, Mântuitorul nostru Iisus Hristos a fost întâmpinat de zece bolnavi de lepră care l-au cerut milostenie. Leprea era o boală de piele, molipsitoare și foarte grea: bolnavul se scărpină permanent, iar starea de mâncărime putea să se manifeste atât de violent, încât, bolnavul se scărpină până într-atât încât să îi cadă bucăți de carne de pe el, uneori se scărpină până la os. Cel bolnav de lepră era scos din cetate, în afara comunității și trăia departe, dincolo de groapa de gunoi, acolo unde, rudele, prietenii sau cunoscuții îi aduceau bolnavului mâncare în oale de pământ și pe care nu le mai luau înapoi. Așa, în singurătate și în izolare își ducea viața bolnavul de lepră, uneori până când murea. Cel care constata existența bolii era preotul și, după o atentă examinare, el era cel care dispunea izolarea bolnavului de lepră. Bolnavul trăia singur sau alături de alți bolnavi ca și el și cu care, împreună, alcătuiau o leprozerie. Când se apropia un om de o cetate, leprosul trebuia să strige: *lepră!*, ca nu cumva acel om să se molipsească și el de această cumplită boală grea.

Acești zece oameni auzind probabil despre Iisus și văzându-l că se apropie de sat, l-au cerut să-și arate mila Sa cu ei. Mântuitorul le poruncește să plece în sat și să se arate preoților. Pe drum, bolnavii se vindecă imediat. Mântuitorul le-a spus să se arate preoților, pentru că în cazul (foarte rar, de altfel al) vindecării, doar preotul sau preoții comunității puteau să dea verdictul reintegrării în colectivitate al celui/celor care suferise/-ră de lepră și s-a(u) vindecat.

Dintre cei zece, unul se întoarce îndată la Hristos, care, văzând că este vindecat, vine la Domnul să-l mulțumească și să-l arate recunoștința. Numai că acesta nu era iudeu, ci un samarinean. Cu un soi de amărăciune, Mântuitorul întreabă și de ceilalți nouă, care nu au făcut același lucru ca și samarineanul.

În viața de zi cu zi, iudeii nu se amestecau cu samarinenii, ei considerându-se fiii lui Dumnezeu, iar pe samarineni îi considerau spurcați ca și pe niște câini. În leprozerie, această diferență a dispărut, toți erau în aceeași stare, aveau același statut, erau bolnavi, erau semeni în suferință: își împărțeau împreună nevoile și greutățile, erau cu toții una.

Un alt lucru pe care îl mai desprindem din pildă este acela că recunoștința, din păcate, este o floare rară: din cei zece, doar unul a arătat-o. Cât privește numărul bolnavilor, nouă iudei și un samarinean, acesta poate fi privit într-un dublu sens: pe de o parte, Mântuito-

rul a venit întâi pentru iudei să-i aducă la cunoștința adevărului, iar pe de altă parte, Hristos a venit pentru întreaga făptură ca s-o mântuiască, adresându-se deopotrivă atât fiilor, cât și păgânilor. De aceea, le va spune apostolilor Săi preaiubiți: *mergeți și propovăduiți Evanghelia la toată făptura, cel ce va crede se va boteza și se va mântui, iar cel ce nu va crede se va osândi (Marcu XVI, 15-16)*.

Credința se naște din recunoștință, căci o minte venită dintr-o conștiință recunoscătoare așteaptă în permanență binele, lucrurile bune, iar așteptarea aceasta este de fapt credința cea lucrătoare. Ca să fie lucrătoare, plină de har și de recunoștință, ea trebuie să devină nu numai a fiecăruia în parte, ci a tuturor, a noastră, a semenilor, care împreună le ducem nu numai pe cele grele și neplăcute, ci și pe cele bune și dorite și așa cum ne dorim să fim împreună părtași ai celor cerești și viitoare, trebuie să fim aici părtași și ai celor pământești, pe care să le împărțim aici, în această viață. Cu credință și recunoștință.

Pr. Prof. Anghel-Nicolae Păunescu

(predică la Duminica a XXIX-a după Rusalii,
a celor 10 leproși, Sf. Ev. Luca 17, 12-19, 15 ianuarie)

Sursă foto: Sf. Evanghelie

Stropi din peniță

Despre măiestria creionului (preluată din compunerile elevilor mei)

Odată, un copil își privea bunicul cum scria o scrisoare. La un moment dat, l-a întrebat:

– Bunicule, ce scrii acolo? Scrii o poveste care ni s-a întâmplat nouă? Sau poate cumva este o poveste chiar despre mine...

Bunicul s-a oprit din scris, a zâmbit și i-a spus nepotului:

– E adevărat, scriu despre tine. Dar mai important decât cuvintele, este creionul cu care scriu. Mi-ar plăcea să fii ca el, când vei fi mare.

Copilul a privit nedumerit creionul, fiindcă nu văzuse nimic special la el.

– Dar e la fel ca toate creioanele pe care le-am văzut în viața mea!

– Totul depinde de felul cum privești lucrurile, a răspuns bunicul. Apoi, a continuat să-i spună copilului:

– Creionul are cinci calități, pe care dacă vei reuși să le menții, vei fi totdeauna un om care va trăi în bună pace cu toată lumea.

Prima calitate: Poți să faci lucruri mari, dar să nu uiți niciodată că există o **mână** care ne conduce pașii. Pe această **mână** o numim Dumnezeu și El ne conduce totdeauna conform dorinței Lui.

A doua calitate: Din când în când trebuie să mă opresc din scris și să folosesc ascuțitoarea. Asta înseamnă un pic de suferință pentru creion, dar până la urmă va fi mai ascuțit. Deci, să știi, dacă suferim puțin, porți unele dureri, ele te vor face mai bun.

A treia calitate: Creionul ne dă voie să folosim guma pentru a șterge ce este greșit. Trebuie să înțelegi că a corecta un lucru, nu înseamnă neapărat ceva rău. Ceea ce este bine, este faptul că ne menținem pe drumul drept.

A patra calitate: La creion nu este important lemnul sau forma lui exterioară, ci mina de grafit din interior. Tot așa și tu, pune accent mai mult pe ceea ce se întâmplă înlăuntrul tău, decât pe exterior.

Și, în sfârșit, **a cincea calitate:** Creionul lasă întotdeauna o urmă. Tot așa, să știi că ceea ce faci în viață, va lăsa urme. Dragul meu, încearcă să fii conștient de fiecare faptă pe care o faci.

Sper că v-a plăcut povestea, așa cum și pe mine m-a impresionat când am aflat-o! Fiecare dintre noi avem de învățat chiar și din cele cinci calități ale creionului... plin de măiestrie.

Prof. Felicia Păunescu

Sursă foto: tabu.ro

Zaheu vameșul

„Căci Fiul Omului a venit să caute și să mântuiască pe cel pierdut” (Lc. 19, 10).

Pentru început, remarcăm faptul că personajul principal al acestei Sfinte Evanghelii este menționat cu numele său real. Acest lucru nu se întâmplă prea des. Un alt exemplu în acest sens este săracul Lazăr. Doar că atunci este vorba despre o pildă. Este drept și faptul că și Lazăr este unul dintre oamenii care a trăit în vremea Mântuitorului. Însă, în cazul de azi, vorbim despre un eveniment care s-a întâmplat în fața lui Iisus Hristos. După aceea, ni se menționează profesia pe care acesta o avea. El era un vameș. În ziua de azi, termenul înseamnă „funcționar în-sărcinat cu controlul și cu taxarea mărfurilor care trec prin vamă”.

Doar că în DEX, întâlnim și sensul de atunci al termenului, acela de „persoană care lua în arendă dările pe care trebuia să le plătească cetățenii Romei și locuitorii Imperiului Roman”. Este ca și cum în zile-

le noastre, cineva ar încasa banii de la cetățenii țării noastre și ar da suma aceasta unui alt stat. Observăm faptul că topica este schimbată în mod intenționat.

Zicem în mod uzual profesorul Ionescu, medicul Georgescu, părintele Iliescu etc. Dacă am zice Munteanu polițistul ar suna ciudat cât de cât. Însă, este clar faptul că astfel se scoate în evidență numele acelei persoane. De ce oare este atât de important acest lucru?

Răspunsul este unul foarte simplu. Ființa umană este mult mai importantă decât orice meserie din lumea aceasta. De multe ori, suntem tentați să spunem că o anumită categorie profesională se comportă așa cum nu ar trebui să o facă. Este drept că în orice ramură profesională există și oameni care nu fac cinste profesiei respective. Încă, de la acest lucru până la a generaliza că toți sunt așa, este o mare greșeală. Până la urmă, nimeni nu este perfect. Și apoi, foarte ușor trecem cu vederea că există și oameni deosebiți în orice domeniu.

Din cauza sensului de atunci al termenului de „vameș” de atunci, evreii îi urau pe aceștia. Însă, așa cum vom vedea în doar două săptămâni, Mân-

tuitorul Hristos va prezenta și cazul unui alt vameș demn de urmat. La debutul pericopei evanghelice, Zaheu este numit mai întâi ca fiind „bogat” (v. 2). Însă, cum vom vedea mai târziu, Zaheu recunoaște indirect că averea sa nu fusese făcută într-un mod chiar așa de cinstit. Deși, era „mai-marele vameșilor”, totuși, acesta era „mic de statură” (v. 3). Această opoziție nu este sugerată întâmplător.

În ziua de astăzi, pun un mare accent pe partea trupească. De multe ori, aceștia se simt frustrați fiindcă sunt scunzi. Sau din contră, cei înalți îi batjocoresc pe cei care nu sunt ca ei. Însă, acest defect de înălțime pe care îl avea Zaheu nu l-a oprit pe acesta să se facă unul dintre cei șaptezeci de ucenici ai Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Totuși, acesta a găsit o soluție ca să îl vadă pe Hristos.

Interesant este faptul că Zaheu este numit pe numele său de către Hristos. Acest lucru demonstrează atotștiința lui Dumnezeu. Ca să zicem așa, Hristos Se autoinvită în casa lui Zaheu. Acesta L-a primit cu o foarte mare bucurie pe Mântuitorul.

Evident că alții nu înțelegeau de ce intră Hristos în casa unui om care era păcătos. Răspunsul lui Zaheu este unul magistral. Acesta își donează jumătate din avere săracilor. El întoarce de patru ori celor cărora le-a greșit cu ceva. Hristos zice că în acel moment „s-a făcut mântuire” (v. 9) casei respective. Deci, n-a zis că El a făcut acest lucru. De multe ori, oamenii cheamă preotul să le sfințească propria lor casă. Însă, aceștia constată că după aceea, nu le merge prea bine. Însă, ar fi o mare greșală a se da vina pe preot sau mai grav chiar pe Dumnezeu. Cum să se sfințească propria noastră casă, dacă în locuința sufletului nostru păstrăm răutate față de cei-alți? De fapt, corect ar fi ca înainte de a se săvârși o asemenea slujbă la casele noastre, oamenii care stau în casa respective să se spovedească. Lucru bun este acela că facem curățenie în casă înainte de a veni preotul în casa noastră pentru această ierurgie. Însă, sufletul nostru stă murdar. Dacă ne-am spăla corpul o singură dată pe an, cum ar fi? Chiar dacă Biserica ne îndeamnă să ne spovedim cel puțin în Postul Mare, aceasta nu înseamnă că nu putem să o facem cât mai des cu putință. Nimeni nu ne cere să trăim precum călugării. Dar spovedania trebuie să fie un act de voință proprie. Nu trebuie să ne spovedim doar că așa face lumea. Sau să ne spovedim fiindcă altfel nu putem să ne împărtășim vreodată.

De toate cele lumești ne ocupăm. De sufletul nostru nu avem timp aproape niciodată. Este normal să muncim pentru a avea bani să ne plătim căldura iarna. Este firesc să gătim pentru a mânca. Doar că una este a ne îngriji de cele firești vieții acesteia, ci alta este a face o obsesie doar din viața aceasta. Suntem mult prea mult ancorați în cele ale vieții acesteia. Este normal să le oferim copiilor noștri și o avere materială. Însă, dacă nu le dăruim și comoara sufletească, nu am făcut nimic bun. Și apoi, suntem la o întrecere continuă cu ceilalți. În loc să încercăm să fim mai buni față de cum am fost ieri, căutăm să fim mai bogați decât ceilalți.

Nu suntem dispuși să îi ajutăm pe ceilalți. Iar atunci când o facem, motivul pentru care acest lucru îl săvârșim este acela că avem un anumit interes

personal pe moment. Nu așa ar trebui să stea lucrurile în lumea aceasta. În schimb, dacă altcineva s-ar comporta cu ei așa, nu ne-ar plăcea absolut deloc. De trei săptămâni, am început un nou an civil. Bine ar fi să încercăm măcar de azi să punem un bun început vieții noastre. Zaheu a fost și el un mare

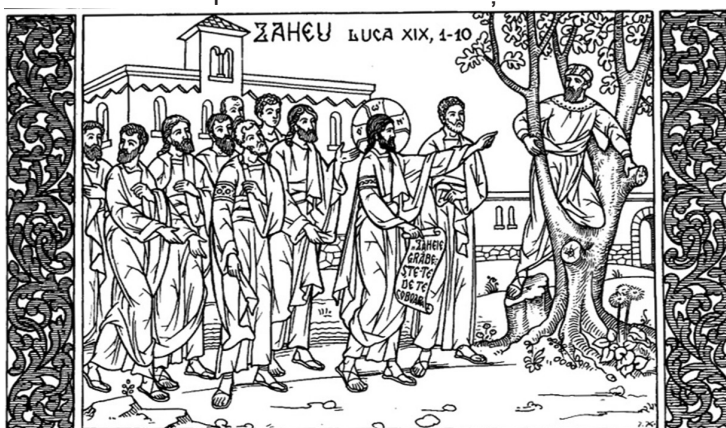
păcătos. Însă, ulterior, a ajuns sfânt. Dacă am înțelege acest lucru, viața noastră s-ar schimba.

Dar de prea multe ori, trăim trecutul ca și cum ar fi prezentul nostru. Și astfel neglijăm viitorul. Tot omul greșește. Dar a continua să greșești nu mai este omenește. Patima bogăției a cuprins o mulțime de lume. De fapt, aici este vorba despre patima mândriei. Omul vrea să aibă mai mult ca să fie mai bine văzut de către ceilalți. De aceea, se luptă să aibă o casă mai mare. Vrea să dobândească o mașină mai scumpă. Dar până la urmă, și al doilea cel mai bogat din lume este sărac față de cel mai bogat om al lumii. Sfântul Grigorie Teologul spunea: „Cel mai bogat om, este cel care se mulțumește cu ce are”. În ce timp, marele nostru poet național, Mihai Eminescu, zicea că „sărac e cel ce se simte sărac, căruia îi trebuie neapărat mai mult decât are”. Sunt părinți care nu au bani ca să își salveze proprii lor copii de la o boală foarte gravă. Dar, în schimb, ne plângem că nu avem ultimul model de telefon. Să căutăm viața curată. Astfel, vom fi fericiți. Dumnezeu ne va ajuta să putem să reușim. Amin.

Prof. Ionuț-Cătălin I. Popescu

(reflecție la Duminica a XXXII-a după Rusalii,
Sf. Ev. Luca 19, 1-10, 22 ianuarie)

Sursă foto: Sf. Evanghelie

Nașterea Domnului, bucuria îngerilor și a oamenilor

Fecioara astăzi, pe Cel mai presus de ființă naște și pământul peștera Celui Neapropiat aduce. Îngerii cu păstorii slavoslovesc și magii cu Steaua călătoresc. Că pentru noi s-a născut Prunc Tânăr, Dumnezeu, Cel mai înainte de veci.

Întruparea lui Dumnezeu Cuvântul din Preacurata Fecioară Maria prin revărsarea Duhului Sfânt peste Ea este o taină mare, minunată, deosebită și impresionantă atât pentru îngerii din ceruri cât și pentru oamenii luminați de Duhul Sfânt.

Sfântul Ioan de Kronstadt se minunează de lucrul acesta și spune: „Imaginați-vă Dumnezeu Cuvântul care a creat cerul și pământul, lumea văzută și cea nevăzută, îngerii și neamul omenesc se întrupează pentru a se face cunoscut ca om făpturii create de El. El pe care nici cerurile nu-L pot cuprinde a fost cuprins în pântecul Preacuratei Fecioare Maria. Dumnezeu se face prunc și este purtat în brațe de mamă. El care hrănește toată suflarea a fost hrănit de Preacurata Sa Maică”. Înaltpreasfințitul Calinic, Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților foarte frumos creionează acest tablou dumnezeiesc spunând că Nașterea Domnului este „unicul act nou sub soare”.

Sfintele Evanghelii ne spun că Domnul Hristos S-a născut într-o iesle sărăcăcioasă din Betleemul Iudeii (Matei 2, 6-7). Cu alte cuvinte, într-un loc neînsemnat, smerit, departe de forfota lumii și lipsit de confortul cerut pentru un asemenea eveniment. Oare de ce a ales Domnul să se nască într-un loc atât de sărac și lipsit de slava lumii? Răspunsul ni-l dă Sfântul Ambrozie al Milanului: „El a fost înfășat în scutece, pentru ca tu să fii dezlegat de legăturile morții; El S-a născut într-un staul, pentru ca să te așeze pe tine pe altar; El e pe pământ, pentru ca tu să atingi stelele; El n-a aflat loc la han, pentru ca tu să ai în cer multe lăcașuri. «Din bogat ce era, El a sărăcit de dragul vostru, pentru ca voi prin sărăcia Lui să vă îmbogățiți» (II

Corinteni 8, 9). Lipsa aceea era, deci, bogăția mea, iar slăbiciunea Domnului era tăria mea. A preferat pentru Sine lipsurile, pentru a dăruia din abundență pentru toți harul Său. Plânsul copilăriei Sale și lacrimile Sale au fost pentru mine ca o baie; acele lacrimi au spălat păcatele mele (...) Ceea ce ți se pare slăbiciune, pentru Domnul înseamnă putere; ceea ce ți se pare mizerie, pentru Domnul înseamnă bogăție. Nu calcula ceea ce vezi, ci recunoaște faptul că ai fost răscumpărat. Tu îl

vezi pe Domnul înfășat în scutece, dar nu vezi că este în Cer înconjurat de îngeri”¹.

La această prăznuire a Nașterii lui Dumnezeu pe pământ au fost invitați îngerii din cer. Ei s-au coborât la Betleem cântând: „Pace între oamenii buneivori”. Acolo au fost chemați și pământenii. Dumnezeu n-a invitat la nașterea Sa nici regii, nici bogații. Nici săracii. Dintre toate categoriile sociale, doar păstorii au fost chemați. Ei s-au așezat alături de îngeri în jurul ieslei. Conform ierarhiei divine, păstorii sunt deasupra oricărei categorii sociale. Aici, toate categoriile pământești au fost, așadar, inversate. Păstorii vin alături de îngeri. Acest lucru, pentru că păstorii trăiesc în isihie și solitudine, în liniște, retragere și nevoiță. În afara păstorilor și îngerilor, era și o a treia categorie de invitați: magii. De peste două milenii, Părinții Bisericii, marii teologi, exegeții și doctorii în teologie au căutat să înțeleagă cine au fost acei magi, invitați la nașterea Mântuitorului Hristos, cine au fost cei conduși de stea. Timp pierdut. Misterul rămâne. Nu se știe nimic exact despre magi. Nici de unde veneau, nici cine erau. Misterul este așa de mare încât, dintre cei patru evangheliști, doar unul singur îndrăznește să amintească

că de magi și de prezența lor la nașterea lui Hristos. Este vorba de Sfântul Matei. Sfântul Irineu susține că și Sfântul Ioan Evanghelistul știa de prezența magilor la nașterea Domnului Iisus Hristos².

Închei acest scurt cuvânt duhovnicesc cu o rugăciune pe care ne-o pune la inimă Sfântul Nicolae Velimirovici: „Cu adevărat, Tu ai coborât printre noi și Te-ai smerit chiar mai jos decât o cere oricare fel de dragoste pământească. Tu Te-ai născut în trup, pentru a trăi și a mântui pe cei care se află în trup; Tu ai băut din paharul suferinței tuturor făpturilor Tale, neîmpărtaşind cu nimeni acest pahar al părtășiei amare, ci numai Tu singur ai golit-o. De aceea Tu ești Mântuitorul nostru, pentru că Tu ai venit Dumnezeu printre noi; Tu ai venit Dumnezeu printre noi pentru că Ție Ți-a stat în putință să fii Mântuitorul nostru. Slavă Ție, O Iisuse Emanuel al nostru”!

Prof. Pavel Chiriac

Șc. Gimn. Gulia-Dolhasca, jud. Suceava
Sursă foto: jurnaldeilfov.ro

tre noi pentru că Ție Ți-a stat în putință să fii Mântuitorul nostru. Slavă Ție, O Iisuse Emanuel al nostru”!

¹ Sfântul Ambrozie al Milanului, *Expunere la Evanghelia de la Luca*, apud Alexandru Moldovan, *Evanghelia „copilăriei lui Iisus: Luca 1-2. Exegeză și teologie*, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2011, pp. 318-319.

² Virgil Gheorghiu, *Hristos în Liban*, Editura Reîntregirea, p. 37.

Duminica femeii cananeene: o introducere

Multe dintre femeile cu care Mântuitorul S-a întâlnit și a stat de vorbă, sau care au fost implicate în episoade din viața și activitatea Lui, au numele reținute de Evangheliști. Printre acestea, se numără: Maria Magdalena (Ioan 20, 1; Luca 8, 2); Marta și Maria, surorile lui Lazăr din Betania; Salomeea, soția lui Zevedeu și mama lui Iacov și a lui Ioan (Marcu 10, 35; Matei 20, 20-28), Irodiada și Salomeea, cele care au complotat la uciderea Sf. Ioan Botezătorul (Matei 14, 3-11), Ana Prorocița (Luca 2, 36-38), Elisabeta (Luca 1, 7) și, bineînțeles, Maria, Maica Domnului (Luca 1, 30 ș. a.).

Altele, în schimb, nu au numele menționat în Noul Testament: soacra lui Petru (Matei 8, 14-15), fiica lui Iair (Luca 8, 40), femeia cu curgerea de sânge (Matei 9, 20-23), servitoarea lui Caiafa (Luca 22, 56), văduva săracă (Marcu 12, 42-44), văduva din Nain (Luca 7, 11-16), des-frânata (Luca 7, 36-50; Ioan 8, 2-11), femeia gârbovă (Luca 13, 11-17), femeia care fericește pe Maica Domnului (Luca 11, 27), slujnica ghicitoare (Fapte 16, 16-19), unele din mironosițe (Matei 28, 1-10; Marcu 16, 1-11; Luca 24, 1-12; Ioan 20, 1-18), soția lui Pilat (Matei 27, 19), femeia din Apocalipsă (cf. Apocalipsa 12, 1-6; 13-17) ș. a.

Printre „ilustrele anonime” ale Evangheliilor se numără două femei: cea samarineancă, amintită în Duminica a V-a după Paști și cea cananeeancă, pomenită în Duminica de astăzi. Așa cum ne-am întrebat despre samarineancă, ne întrebăm și acum: ce faptă extraordinară a făcut cananeeanca, pentru ca Biserica să-i consacre o duminică pe an și să-i perpetueze amintirea în istoria Bisericii și în istoria creștinismului pentru totdeauna?

„Cananeeancă” înseamnă locuitoare din Canaan, din pământul Canaan. I s-a dat numele după numele țării în care locuia. Ce era Canaanul? Și unde era? Pe vremea Mântuitorului, era o regiune în Țara Sfântă, în părțile Tirului și ale Sidonului, care mai păstra, după 1500 de ani de la Moise, o mică populație din vechea populație peste care au venit evreii, după ce au scăpat de robia egipteană. Dacă ne întoarcem cu 1500 de ani înainte de Hristos, găsim istoria aceasta scrisă de Moise în Vechiul Testament, în special în cartea Numerii (13, 22, 34), și apoi continuată în cartea lui Iosua (6 ș. u.). Aflăm de acolo că, după ce a scăpat din Egipt, poporul evreu, condus de Moise, a pornit spre țara pe care Dumnezeu o făgăduise strămoșilor lui Avraam, lui Iacov și lui Isaac. Păstrează încă amintirea acestei făgăduințe a lui Dumnezeu, că le va da o țară mănoasă, o țară frumoasă, o țară în care să se așeze și să rămână. Dumnezeu avea cu acest popor o socoteală anume, un plan. Îl alesese să fie poporul din care urma să Se nască Mesia, adică în mijlocul căruia urma să Se întrupeze Dumnezeu pe pământ. De aceea i-a hărăzit, încă de la început, un destin deosebit.

Să ne oprim o clipă și să medităm asupra acestei situații cu adevărat extraordinare pe care nu o observăm de obicei, dar care ne poate da înțelesul măreției și al unicității evenimentului pe care îl pregătea Dumnezeu. Pentru a pregăti Întruparea Fiului ca om, Dumnezeu își alege un întreg popor, îi dirjea-

ză istoria, credința și toate ale lui în așa fel, încât totul să se subordoneze, până la detalii, intenției Sale cu Fiul. Pune toate premisele, la dimensiunile unui popor, pe care Fiul urma să-și construiască mesajul Său universal, Îl anunță prin profeți, dă porunci care să creeze în timp mediul propice pentru o nouă reorientare spirituală a lumii.

Așadar angajează un întreg popor și istoria lui. Fiul e înconjurat de o suită impresionantă! Așa se și cuvenea unui Fiul al lui Dumnezeu. Acest lucru ar trebui să nu fie pierdut din vedere de nimeni. E și aceasta un argument care probează majestatea cu care Fiul vine din cer în lume. Revoluția de palat, provocată de suita Sa, care a dus la răstignirea Fiului și la moartea Lui, a fost și ea prevăzută, ca un foc atotcurățitor. Acesta a îngropat o epocă, epoca de pregătire, și pe cei care, neînțelegându-L pe Cel trimis, deși l-au pregătit venirea, și-au ratat în ultimul moment șansa de a fi primii beneficiari ai evenimentului, pentru că l-au dorit numai pentru ei și așa cum voiau ei, nu El N-a supraviețuit decât Cel pentru care se făcuseră pregătirile, Fiul, prin Înviere, iar Acesta S-a dat pe Sine tuturor popoarelor pentru

care venise. Un popor l-a pregătit venirea, o lume l-a primit.

Dumnezeu i-a scos din Egipt, i-a trecut prin Marea Roșie în frunte cu Moise și au ajuns până la porțile Țării făgăduite. Văzând-o de departe, Moise a trimis iscoade să cerceteze locul și să vadă cum este și dacă este cel făgăduit, adică țară mănoasă, cu destule ape, cu destui pomi fructiferi, dacă în ea

crește viță de vie și dacă oamenii care o locuiesc au cetăți cu ziduri sau fără ziduri împrejur, dacă au obști sau nu au, dacă sunt puternici sau sunt slabi. Nu se aventura Moise în necunoscut! Era un bun strateg și știa ce informații să ceară. Se știa el ajutat de Dumnezeu și cu Țara promisă, dar mai știa că Dumnezeu îi lăsase și lui partea de responsabilitate. Apela la ajutorul direct al lui Dumnezeu numai atunci când mai era altă scăpare, cum va fi când va scoate apă din stâncă și va cere mană în pustie, ca să nu piară tot poporul.

Spune Moise, în cartea Numerii, că a trimis în recunoaștere în Canaan pe conducătorii de triburi, adică ai grupurilor de rudeni și de seminții care scăpase din Egipt, deci a trimis oameni calificați (Numerii 13, 3), oameni care să-și poată da bine seama cum este pământul, dacă acela era pământul făgăduit lor de Dumnezeu și, mai ales, dacă era ușor de cucerit.

S-au dus și au stat acolo 40 de zile. S-au întors după 40 de zile și, în fața a tot poporul care îi aștepta, a lui Moise și Aaron, au spus că țara este mănoasă, că este o țară în care curge lapte și miere, cresc rodii și smochini, și au adus cu ei drept mărturie o viță de vie cu un strugure pe care abia dacă îl puteau căra doi oameni pe o prăjină. Au numit locul acela Valea adică Valea Strugurelui (Numerii 13, 25). Dar au mai spus că poporul care locuiește țara este puternic și îndrăzneț și că țara are orașe foarte mari și întărite. Locuitorii se numesc amaleciți, hetei, hevei, iebusei, amorei, probabil triburi compacte, și aceștia locuiau părțile muntoase. Pe lângă mare și lângă râul Iordanului, locuiau cananeeni. Iscoadele s-au întors cam înspăimântate. Ba au mai spus că locuiește acolo și un neam de

oameni giganți, uriași, din cale afară de mari, deosebiți de ceilalți oameni, încât ei, iscoadele, păreau niște lăcuste pe lângă localnici (cf. Numerii 13, 32-34).

Evreii s-au înspăimântat foarte și au refuzat să pornească spre acel pământ. Ba chiar au hotărât să se întoarcă în Egipt. Nu ne vom putea lupta cu ei, au zis. Sunt puternici. Ne vor distruge cu siguranță. Moise a încercat să-i convingă: E Pământul făgăduinței, și dacă Dumnezeu ne-a îndrumat încoace, fără îndoială că va avea grijă de noi, și ne vom putea așeza în acest pământ, și îi vom birui pe localnici. Dar mulțimea n-a vrut să-l asculte. Doar doi, Iosua, fiul lui Navi, și Caleb au rămas de partea lui, nădăjduind în ajutorul Domnului (cf. Numerii 14, 6). Dar doi erau prea puțini, și nici influența lor n-a fost mai mare decât a lui Moise, deși cei doi fuseseră printre iscoade, deci ar fi avut dreptul la oarecare credibilitate.

În loc de credibilitate erau să fie uciși cu pietre! Nu era de glumit cu poporul acesta, tot atât de tare în răzvrătire ca și în credință. Și atunci Dumnezeu, Care era de partea lui Moise și a celor doi, a hotărât să-i piardă pe toți ceilalți prin ciumă. A intervenit Moise, apelând la argumente menite să-l convingă pe Dumnezeu să renunțe la pedeapsă, deoarece le vor auzi egiptenii, vor râde și de ei, și de Dumnezeu în Care s-au încrezut și Care le va apărea neputincios să Se țină de făgăduința pe care le-a făcut-o când i-a scos din Egipt. Vor zice: Domnul n-a putut duce poporul în pământul pe care cu jurământ l-a făgăduit să-l dea lor, și de aceea l-a pierdut în pustie (Numerii 14, 16). Era ca și cum Dumnezeu ar fi vrut prin ciumă să șteargă urmele neputinței Sale. Ingenioasă insinuire!

Moise știa să poarte o discuție îndrăznească la nivel înalt. Argumentul său L-a convins pe Dumnezeu. Domnul a renunțat la pedeapsa prin ciumă. Stratagema i-a reușit lui Moise, dar stratagema îl va costa. Drept urmare a acestei discuții, care a fost de fapt o rugăciune, Dumnezeu i-a zis lui Moise: „Bine, îi voi ierta, după cererea ta, dar fiindcă nu M-ai ascultat, dintre voi nu va ajunge să pună piciorul în Pământul făgăduinței, decât doi: Iosua, fiul lui Navi, și Caleb, fiul lui Iefone, pentru că aceștia nu s-au îndoit. Aceștia au fost gata să intre în Pământul făgăduinței. Pe ceilalți însă, pentru că s-au îndoit, întoarce-i înapoi în pustie, și pentru fiecare zi pe care au petrecut-o iscoadele în Pământul făgăduinței, veți rătăci câte un an, adică 40 de ani, prin deșert, până când vor muri toți cei care nu M-au ascultat. Și vor intra în Pământul făgăduinței numai urmașii lor, altă generație, copiii nevinovați și nevârstnici, sub 20 de ani acum.

Și așa s-a și întâmplat. S-au întors înapoi în pustie, căutând drumul spre Egipt. Și au rătăcit vreme de 40 de ani. S-au tot învățat în jurul unui munte, absolut dezorientați, până când au murit toți. Așa cum promisese Domnul, numai urmașii lor au regăsit locul de unde părinții lor văzuseră Pământul făgăduinței. Împreună cu poporul a suferit, însă, aceeași soartă însuși Moise. Și el a murit. Nici el nu a pus piciorul în Pământul făgăduinței, deși în cele din urmă ajunsese din nou, cu poporul regenerat, în fața lui. A dat chiar mai multe bătălii și le-a câștigat.

Promisiunea urma să se împlinească. Pământul le va fi dat. Le-a repetat cele zece porunci ale Legământului încheiat cu părinții lor în Horeb, ca și cum l-ar fi încheiat cu ei acum (cf. Deuteronomul 5, 1 ș. u.). Le-a rânduit toate, în amănunt, i-a învățat ce să mănânce și ce nu, ce să facă cu idolatrii (cf. Deuteronomul 12, 2-3), cum să se păzească de prorocii mincinoși și de văzătorii de vise (cf. Deuteronomul 13, 1), unele porunci fiind de o asprime greu de înțeles azi (cf. Deuteronomul, capitolul 13), pentru că altfel nu era chip de disciplinat un popor semi-barbar, care trebuia condus și dirijat prin religie. Geniul lui Moise a fost poate geniul celui mai mare civilizator din istoria omenirii,

evident, înțeles în condițiile vremii sale. Și, după ce a rânduit toate, i-a arătat Domnul Pământul promis: „Te-am învrednicit să-l vezi cu ochii tăi; dar în el nu vei intra!” (Deuteronomul 34, 4). A murit în pământul Moabului, în vârstă de 120 de ani, dar nici mormântul nu i-l știe nimeni, până în ziua de astăzi (Deuteronomul 34, 6). Iosua, fiul lui Navi, a primit misiunea să conducă poporul mai departe, spre Pământul făgăduinței, dincolo de râul Iordan, și acolo au reușit să se așeze peste cananeeni și peste alte popoare care mai trăiau împreună cu cananeenii.

Și iată, după mai mult de 1500 de ani, rămășițele din cananeenii cuceriti de evreii conduși de Iosua mai existau încă în Pământul făgăduinței, în timpul Mântuitorului, și erau pe aceleași locuri, aproape de Marea Mediterană, în părțile de nord ale Țării Sfinte, în părțile Tirului și ale Sidonului, cum spune Sfântul Evanghelist Matei (15, 21). Sfântul Marcu, povestind același episod, numește locul Fenicia Siriei (cf. Marcu 7, 26), pentru că Tirul și Sidonul, vechiul Canaan, erau acum organizate într-o țară numită Fenicia, care făcea parte din provincia romană a Siriei. De altfel, Sfântul Marcu, în același episod, spune că Mântuitorul după cele întâmplate acolo, a plecat din părțile Tirului și prin Sidon a venit la Marea Galileii (Marcu 7, 31). Matei folosește însă numele vechi de „Canaan”.

Am făcut această paranteză cam lungă în istoria Vechiului Testament, ca să înțelegem de ce și de unde acest nume de „femeie cananeeancă”. Dar, odată cu aceasta, trebuie să ne mai amintim un lucru, anume că acești cananeeni erau păgâni (Luca 7, 26). Evreii aduseseră cu el pe Dumnezeu cel adevărat, pe Iahve. Care li Se descoperise lor, dar popoarele peste care ei veneau erau păgâne și iată că, după 1500 de ani, rămăseseră tot păgâne. „Păgân” însă nu înseamnă necredincios, așa cum credem noi de obicei. Cuvântul „păgân” vine de la *paganus*, care înseamnă *sătean*, om de la sat, și pe care istoria l-a dat după aceea celor care credeau în zei, adorau natura, se închinau la copaci, își făceau zei din lemn, din piatră sau din metal și se închinau lor. Dar, în felul lor erau credincioși și, dincolo de idolul căruia se închinau, credeau tot într-o putere transcendentă. Idolul era o formă văzută, uneori socotit chiar el plin de puteri, potrivit cu capacitatea de abstractizare a credincioșilor, dar în niciun caz, „păgân” nu însemna „ateu”. Erau oameni de la țară, în general, și de aceea cuvântul *paganus*, *țăran*, a devenit sinonim cu religia primitivă a acestor oameni. Dar ea era și religia orașenilor și a Cezarului de la Roma!

Evreii, și apoi și noi, creștinii, l-am luat cu înțelesul de *necredincios*, dar, cum am văzut, acesta nu era înțelesul exact. Și noi întrebuițăm uneori la modul peiorativ cuvântul „țăran”, în sens de *primitiv*, *neciopolit*. Cam așa a trecut în istoria religiilor, în mod impropriu, și cuvântul *paganus*, ca *necredincios*. Aveau și ei credința lor, dar nu o credință dreaptă, luminată, superioară în Dumnezeu, Făcătorul cerului și al pământului, ci era o credință mai aproape de superstiție.

În această parte a Pământului făgăduinței S-a dus Mântuitorul într-o zi, împreună cu ucenicii, și acolo L-a acostat pe drum, strigând în urma Lui, o femeie localnică, o cananeeancă, o anonimă. Cu altă ocazie, vom vedea disperarea femeii pentru fiica sa chinuită de diavol, răspunsul aspru al Domnului și smerenia desăvârșită a cananeencii, care a acceptat apelativul jignitor de *câine*, dat de Mântuitorul. Vom înțelege răspunsul final, plin de uimire al Domnului: „O, femeie, mare este credința ta!” și vindecarea imediată a fiicei femeii. Să urmărim aceste femei anonime, de alt neam și păgână, dar cu o credință și smerenie uimitoare, chiar și pentru Domnul Iisus! Amin.

Prof. Mihai-Ionuț Coană

(reflecție la Duminica a XVII-a după Rusalii,

Sf. Ev. Matei 15, 21-28, 29 ianuarie)

Sursă foto: Sf. Evanghelie

Traduceri. Sunt dragonii reali? (2)

Dragonii în relatarea istoricilor antici, în literatură și comentarii clasice

Dragonii au fost priviți drept creaturi reale de practici toți scriitorii antici care i-au amintit. Deși ar putea fi citate multe referințe, luați în considerare aceste fragmente selectate:

1. „Dar, conform relatărilor din Frigia, există și *dragoni* în Frigia, iar aceștia cresc până la o lungime de șaizeci de picioare”.¹

2. „Africa produce elefanți, dar India este cea care produce cel mai mare elefant, precum și *dragonul*”.²

3. „Până și egiptenii, de care râdem, au îndumnezeit animalele numai din cauza utilității pe care au obținut-o de la ele; de exemplu, ibisul, fiind o pasăre înaltă, cu picioare înțepenite și un cioc lung și cornos, distruge o mare cantitate de șerpi: protejează Egiptul de ciumă, ucigând și mâncând *șerpii zburători* care sunt aduși din deșertul libian de vântul din sud-vest. Astfel, îi împiedică [pe șerpi] să facă rău băștinașilor, prin mușcătura lor [cât sunt] în viață și prin duhoarea lor când mor”.³

4. „Printre păsările egiptene, a căror varietate este nenumărată, ibisul este sacru, inofensiv și iubit pentru că, ducând ouăle șerpilor la cuiburile sale pentru hrană, distruge și face mai puțini dăunători și distructivi pe aceștia. Aceleași păsări înțâlnesc *armate înaripate de șerpi* care ies din hotarele Arabiei, producând otrăvuri mortale înainte de a părăsi propriile meleaguri”.⁴

5. Ghilgameș, eroul unei epopee antice babiloniene, a ucis un *dragon enorm* pe nume Khumbaba într-o pădure de cedri.

6. Poemul epic anglo-saxon Beowulf (c. 495–583 d.Hr.) spune cum personajul principal, din Scandinavia, a ucis un *monstru* pe nume Grendel și presupusa sa mamă, precum și un *șarpe zburător de foc*.

7. „Somnul, în apă puțin adâncă este adesea distrus de *șarpele-balaure*...Vulturul și *balaurel* sunt dușmani, căci vulturul se hrănește cu șerpi”.⁵

Istoricii și scriitorii antici credeau clar că niște creaturi precum dragonii sunt reale. Ei descriu faptul că le-au văzut direct – adesea în contextul altor tipuri de animale care trăiesc și astăzi. Unii istorici descriu chiar *șerpii zburători de foc* ca fiind creaturi reale în regiunile din apropierea locului în care se aflau Moise și Isaia și subliniază natura înaripată a acestor *șerpii zburători*. Astfel de lucruri sunt o mare confirmare a textului biblic.

Interesant este că în poemul Beowulf, dragonul numit *Grendel* era cunoscut că avea o gheară grea pe deget, dar avea un braț destul de mic. (Beowulf era faimos pentru că a smuls brațul acestui dragon). În mod corespunzător, avem un dinozaur cu brațe mai mici (și rămășițele sale se găsesc în Europa) numit

Baryonyx, care înseamnă literal „gheară grea”! De fapt, brațele lui sunt mai mici! Descrierile comune ale lui Grendel și *Baryonyx* sunt izbitoare.

De asemenea, comentatorii clasici au fost adesea de acord că dragonii sunt reali și au vorbit despre ei ca reali. Părinții Bisericii, despre Filip care a ucis un balaur în Hierapolis, au spus: „Și, pe când Filip vorbea astfel, iată, și Ioan a intrat în cetate ca unul dintre concetenii lor; și mergând pe stradă, a întrebat: Cine sunt acești oameni și de ce sunt pedepsiți? Iar ei i-au spus: Nu se poate ca tu să fii din cetatea noastră și să întrebi despre acești oameni, care au greșit multora, căci ei au închis pe zeii noștri și, prin magia lor, au nimicit și șerpii și *balaurii*”.⁶

Au existat și numeroși ucigători de dragoni în istorie. Am făcut pur și simplu o listă cu câteva exemple:

- *Marta din Tarascon*, 48-70 d. Hr., a ucis un dragon în Tarasque de astăzi (Franța);

- *Sf. Apostoli Filip și Barnaba*, înainte de 70 d. Hr., au ucis un dragon în Hierapolis (Frigia, Turcia de astăzi);

- *Sf. Gheorghe*, 300 d. Hr., a ucis un dragon în Africa de Nord;

- *Sf. Silvestru I*, 300 d. Hr., a ucis un dragon în Italia;

- *Sigurd*, înainte de 400-500 d. Hr., a ucis un dragon în Europa de Nord;⁷

- *Beowulf*, 400-500 d. Hr., în Danemarca sau Suedia;

- *Tristan*, 700 d. Hr., în Insulele Britanice.

Aș putea continua cu o mulțime de alte citate din Părinții Bisericii, care vor-

beau adesea despre dragoni ca fiind creaturi reale, fără a pune la îndoială veridicitatea lor. Dar concluzia este deja trasă: oamenii credeau că dragonii sunt reali.

Bodie Hodge, answersingenesis.org
Traducere de prof. Mihai-Ionuț Coană
Sursă foto: Manuscrisul Harley 3244, datat 1260 d. Hr., pe en.wikipedia.org

1 Claudius Aelianus (Aelian) (c. 220 d. Hr.), *De Natura Animalium* (Despre firea animalelor) (n. a.).

2 Plinius cel Bătrân (c. 70 d. Hr.), *Naturalis Historia* (Istoria Naturală) (n. a.).

3 Marcus Tullius Cicero (c. 45 î.Hr.), *De Natura Deorum* (Despre natura zeilor), I, 36 (n. a.).

4 Ammianus Marcellius (c. 380 d.Hr.), *Res Gestae* (Lucruri făcute), 22, 15:25-26a (n. a.).

5 Aristotel, *Historia Animalium* (Istoria animalelor) (n. a.).

6 *Faptele lui Filip*, despre călătoriile lui Filip Apostolul: de la cele cincisprezece acte până la sfârșit, și printre ele martiriul (n. a.).

7 Deși relatarea mai completă a lui Sigurd și a dragonului este scrisă în documentul din secolul al XIII-lea numit *Volsunga Saga*, tatăl lui Sigurd, Sigmund (Sigmund) este menționat în relatarea *Beowulf*, așa că trebuie să fi precedat-o pe aceasta din urmă (n. a.).